

Vladimír Židlický / Retrospektiva

Galerie hlavního města Prahy

Dům fotografie, Revoluční 1006/5, Praha 1

24. 2. – 26. 4. 2015, út – ne 10.00 – 18.00

Kurátor: Josef Moucha

Hodonínský rodák Vladimír Židlický (1945), absolvent katedry fotografie FAMU (1975) a po léta pedagog Střední uměleckoprůmyslové školy v Brně (1977–1990), je výrazným představitelem evropského umění. Vlastní tvorbu rozvíjí od 60. let a širší bilanci se do Prahy vrací s čtvrtstoletým odstupem. Mezitím vystavoval v dalších českých, moravských a slovenských městech, případně ve Francii, Belgii, Švýcarsku, Rakousku, Rusku, USA, Holandsku anebo v Číně. Prestižními galeriemi a muzei bývá uváděn jednak individuálně, jednak v rámci mezinárodních přehlídek. V roce jeho sedmdesátin mu vychází třetí česká monografie (parametry knižního souhrnu ovšem nechybějí ani výpravnému čínskému katalogu z roku 2012). Nová publikace je koncipována obdobně jako *Retrospektiva*, coby jednotlivá zastavení, uvedená vždy výrokiem tvůrce.

Vladimír Židlický experimentuje s dědictvím klasických uměleckých disciplín. Neobyčejná pozornost vypracování pozitivů, ať už formátů komorních anebo monumentálních, je zárukou dědictví piktorální tradice fotografie. Autor vychází z historicky ověřeného zušlechťování tonality, aby zároveň využíval nátisků a prosvítání rozličných struktur a sahal k završování artefaktů dílčí destrukcí obrazové formy. To je protimluv pouze zdánlivý. Vždyť figurální kompozice s motivy obnažení umocňuje nevypočitatelnými efekty zásahů do matric, zvláště rytím do emulze negativů či přímo odstraňováním jejich částí. V kreativní komunikaci s náměty pokračuje malířskými vstupy do silového pole pozitivu.

Vedle apokalyptických vidin, zachycovaných od 70. let, se v tvorbě objevuje proud fotografií rozechvívaných dynamikou světelného podání. Mnohdy jde o uhrančivě suverénní kresby, uskutečňované v zorném úhlu kamery během delšího, nicméně jednorázového průběhu expozice. Na pozadí digitálních možností 21. století se Židlický obrací ke klasickým ferrotypickým, tedy k pradávnejší technice, jež se v českých zemích těšila rozmachu naposledy v závěru předminulého století.

Vladimír Židlický tedy po dlouhých desetiletích nadvlády přímého převodu negativu v pozitiv rozvinul rozmanité metody úniků z popisnosti, obvyklé v žánrech aktu i krajinářství. Aniž by se vzdával ozvěn svých abstrahujících malířských východisek, těží od 70. let rovněž z naturalističnosti média fotografie. Jím signovaná díla se pak prosazují vlastnostmi provedení, stejně jako naléhavostí námětu. Proto Židlického práce nepřepadávají do dekorativních poloh a pozorovatele spíše zneklidňují.

Josef Moucha

Jednotlivé oddíly nové monografie i výstavy uvádějí následující citáty z úvah Vladimíra Židlického:

Bromostříbrné zvětšeniny

„Potřeba manuálních zásahů do fotografie je nejspíše dána mou malířskou minulostí. Když jsem někdy ve druhé polovině šedesátých let minulého století udělal vypůjčeným fotoaparátem svoji první fotografii (byl to pokus o portrét mojí tehdejší lásky), doslova mě ohromila pregnance vzniklého obrazu, ale přesto jsem měl pocit: ano, je to docela zdařilý portrét, ale co dál? Fotografie, tak jak jsem ji chtěl intuitivně vnímat, přece nemůže být bez mých dalších zásahů hotová... Jako by nevyjadřovala plnou pravdu.“

Vladimír Židlický, 2009

Barevné pozitivy

„Barvu začnete dělat a najednou ji dělat musíte: jdete za tím a zkoumáte další výrazové prostředky, které rozšiřují vaše možnosti. Barva vás pohltí. Nejsem příliš technický typ, takže ovládám různé počítačové gramotnosti intuitivně. Za ta léta mám však v zásobě celou řadu technických, ale spíše tvůrčích, prostředků, kterými dociluji toho, co chci. Digitální technika mi to jen zjednodušuje. Negativy překrývám, maluji do nich štětcem, zanechávám ryté stopy, převádím je do inverze, užívám opakovaného osvitu a jakýchkoliv dalších, často dosti extrémních postupů. Procházím v ekoparku kontejnery s odpadem a hledám věci, které nesou struktury šedesátých let, vyznávám sílu poznamenání předmětu navršeným časem, tyto věci pak třeba skenuji... a navíc je možné do digitálního obrazu poměrně snadno dál zasahovat, a to v kterékoli fázi, a tím protáhnout mysterium tvorby prakticky do nekonečna.“

Vladimír Židlický, 2009

Ferrotypie, ambrotypie

„Když mi někdy ke konci šedesátých let minulého století tehdejší profesor pražské FAMU Jaroslav Bouček ukázal několik ambrotypií a ferrotypií ze své sbírky, utkvěla mi v paměti mystická krása této techniky, která se poprvé objevila někdy v polovině 19. století. Tyto výjimečné vjemy jsem si na dlouhou dobu uchoval v paměti a teprve před několika lety jsem se pokusil tuto techniku ovládnout. Od té doby vznikla celá řada mých ferrotypií a tato technika se ukázala, i přes mnohé limity, jako téměř ideální pro některé mé práce. Zdá se, že se tu naplňuje moje touha vytvářet věci sice současné, ale již jakoby předem pokryté nelimitovaným nánosem času.“

Vladimír Židlický, 2014

Reinterpretace leteckých fotografií z I. světové války

„Soubor reinterpretací původních leteckých fotografií z I. světové války jsem vytvořil na památku mého dědečka, který v této válce jako osmadvacetiletý záložní důstojník rakousko-uherské armády padl. Hrou osudu jsem jako mladý hoch našel na půdě mezi starými fotografiemi několik originálních kontaktních fotografií (formát 6×9 a 6×4,5 cm) z té doby. Jednalo se o letecké fotografie patrně z italské fronty. Nevím, jak tyto fotografie souvisely s osudy mého dědečka v této válce, tehdy jsem po tom nepátral a dnes již není, koho se zeptat. Tyto fotografie upadly na téměř šedesát let do zapomnění a náhodně jsem na ně opět

narazil až v roce 2007, kdy jsem teprve dokázal plně vnímat jejich autentičnost a emocionální sílu. Pokusil jsem se na základě těchto fotografií a dalších z té doby, které se mi postupem času podařilo shromáždit, vytvořit soudobými prostředky novou realitu, která by reinterpretovala tehdejší realitu do nové fiktivní podoby. Tento tvůrčí proces probíhající v čase byl pro mne dobou intenzivního virtuálního propojení mého vědomí a silných emocí s tou dobou a lidmi, které jsem nemohl a ani se nepokoušel identifikovat, a přesto ožili a komunikovali jsem s nimi intenzivně ve svých představách. Velikost tohoto prožitku mě ohromila a byla hnací silou mého projektu.“

Vladimír Židlický, 2014

Kombinované techniky

„Můj přístup byl v sedmdesátých letech krajností. Nikdy jsem nebyl typický fotograf, takže pořád lpím na tom, čemu se říká subjektivně animální pečeť. Obličej, nejsou-li odňaté, vyškrábané nebo zamlžené, by rušily personifikaci, která mi tehdy nevyhovovala jakožto fenomén zavádějící komunikaci diváka s dílem na scesti. V mých nových věcech však už tak rigorózní nejsem. Člověk vlastně vyřazením některých mozkových závitů dosáhne haptického kontaktu, když se chce figury dotýkat – často i s větší intenzitou, projevující se razantní šrafurou, vrypy a perforacemi negativů. Je to druh komunikace. Američané to nechápou: je-li na figuře škrábanec, jde podle nich o agresi. Nemají pravdu. Neví nic o jemnostech koexistence.“

Vladimír Židlický, 2009

Kurátor výstavy: Josef Moucha

Koordinace: Dana Haltufová

Grafické řešení: Jan Vala, Atelier Židlický

Redakce textů: Marta Nožková

Anglický překlad: Elena Deem, Ivan Vomáčka

Vzdělávací programy: Lucie Haškovcová, Iveta Šárníková

Instalace a produkce, vedoucí: Diana Brabcová

Propagace: Barbora Gallová, Miroslav Koláček, Alice Lenská, Michaela Vrchotová

Partner výstavy: Skupina ČEZ

Mediální partneři: A2, Art&Antiques, Artalk.cz, ArtMap, ArtMix, ČRo Vltava, Literární noviny, Pražský deník, Radio 1

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová, +420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz,

Další informace: www.ghmp.cz, [fb.com/GHMP.cz](https://www.facebook.com/GHMP.cz)

Fotografie uvolněné pro sdělovací prostředky mohou být užity pouze v souvislosti s výstavou *Vladimír Židlický / Retrospektiva*.

Galerie hlavního města Prahy, po Národní galerii druhá nejvýznamnější v České republice, byla založena 1. května 1963. Bylo jí uloženo shromažďovat, odborně ochraňovat, vědecky zpracovávat a spravovat české umění 19., 20. a 21. století. V současné době má GHMP ve správě osm objektů: Dům U Kamenného zvonu, Dům U Zlatého prstenu, Městská knihovna – 2. patro, Colloredo-Mansfeldský palác, Dům fotografie, Bílkova vila, Zámek Troja a Dům Františka Bílka v Chýnově.

DOPROVODNÝ PROGRAM:

Kurátorská prohlídka s Josefem Mouchou: st 4. 3. a čt 2. 4. v 17.00

Víkendové výtvarné workshopy

so 7. 3. 13.00–18.00 **Experimenty ve fotografii**, Dům fotografie

so 4. 4. 13.00–18.00 **Abstrakce ve fotografii**, Dům fotografie

Klíčovými tématy výtvarných reakcí na tvorbu autora budou tři okruhy – experiment, abstrakce a interpretace. V rámci fotografických technik si vyzkoušíme speciální tvůrčí postup kreslení ustalovačem a vývojkou za přítomnosti světla na nevyvolané černobílé fotopapíry, jehož výsledkem jsou zajímavé, nečekané a překvapivě barevné kreaace. V umělcově díle budeme hledat zajímavé abstraktní detaily a budeme se jimi inspirovat ve vlastní tvorbě. Pokusíme se reinterpretovat některé fotografie formou koláží, fotomontáží a dokreslování – změnou kontextu budeme posouvat jejich původní význam.

Víkendové programy vznikají jako součást oblíbeného cyklu „Tvořivé dialogy s uměním“ a jsou určené dětem, rodinám s dětmi a dalším zájemcům všech věkových kategorií včetně seniorů a znevýhodněných.

Příchod a odchod je individuální – tzn. kdykoliv ve vymezeném čase.

Rezervace do 16.00 předchozího dne (není podmínkou účasti).

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Rezervace nutná.

Cena: děti do 10 let, studenti uměleckých škol, pedagogové 5 Kč; nad 10 let 20 Kč

Kontakty: Lucie Haškovcová, lucie.haskovcova@ghmp.cz, 606 612 987, 608 216 418

Galerie hlavního města Prahy, po Národní galerii druhá nejvýznamnější v České republice, byla založena 1. května 1963. Bylo jí uloženo shromažďovat, odborně ochraňovat, vědecky zpracovávat a spravovat české umění 19., 20. a 21. století. V současné době má GHMP ve správě osm objektů: Dům U Kamenného zvonu, Dům U Zlatého prstenu, Městská knihovna – 2. patro, Colloredo-Mansfeldský palác, Dům fotografie, Bílkova vila, Zámek Troja a Dům Františka Bílka v Chýnově.